

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 66.241 van 14 mei 1997

A. 61.537/VI-12.226

In zake : **PHILIPPE** Marie-Antoine,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Frédéric HUART, advocaat,
Grand'rue 43a
6940 Barvaux-sur-Ourthe,
tegen :
de stad Durbuy.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 27 december 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij Marie-Antoine PHILIPPE de nietigverklaring vordert van het besluit van 27 oktober 1994 van de gemeenteraad van de stad Durbuy, dat haar ambtshalve ontslaat uit haar ambt van gemeenteamtenaar;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van Mevr. DAGNELIE, eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 5 november 1996, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen;

Gelet op de beschikking van 26 maart 1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 30 april 1997;

Gehoord het verslag van de heer ANDERSEN, kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Fr. HUART, advocaat, die voor verzoekster verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van Mevr. DAGNELIE, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten aan het geding ten grondslag liggen :

1. In 1988 neemt de gemeente Durbuy twee gegradueerde bibliothecarissen halftijds in dienst, te weten Marie-Antoine PHILIPPE en Pascal ROLAND. De eerstgenoemde wordt belast met het beheer van de bibliotheek.

2. Op 7 januari 1994 vergaderen schepenen Jean-Marie MOTTET, gemeentesecretaris Henri MAILLEUX en bibliothecaris Pascal ROLAND om het "werk in de bibliotheek van Barvaux-sur-Ourthe en de werkverhouding tussen beide ambtenaren te beoordelen".

Het verslag van de vergadering luidt als volgt :

"1. Werkwijze van Marie-Antoine PHILIPPE.

- Groepswork wordt niet gedaan;
- Pascal ROLAND blijft op de achtergrond.
- Officiële informatie (post van het ministerie) wordt nooit ter kennis gebracht van Pascal ROLAND.

2. Wat de tucht betreft.

- M.-Antoine PHILIPPE wijzigt voortdurend de code om toegang te krijgen tot het computerprogramma en maakt het zodoende voor haar collega onmogelijk het apparaat voor het werk te gebruiken.
- M.-Antoine PHILIPPE lijkt een computerprogramma van een computervereniging uit Embourg, dat haar programmatuur zou hebben uitgeleend om ze uit te proberen, illegaal te hebben gekopieerd.
- Dat programma is geïnstalleerd zonder medeweten van de gemeenteoverheid.
- Pascal ROLAND beschuldigt nu zijn collega ervan de lezerskaarten te hebben ontfreemd (proces-verbaal van 03-11-93 van de politie van Durbuy).
- M.-Antoine PHILIPPE wordt tevens slordigheid bij het werk verweten : niet-inschrijven van uitgeleende werken, niet-gerangschikte fiches, gebruik van één enkele fiche voor verscheidene werken ...
- Van de nieuwe boeken zou 80% verloren zijn".

3. Op 22 februari 1994 begeeft Andrée ANNET, leidinggevend bibliotheecaris, belast met de coördinatie, zich naar de gemeentelijke bibliotheek van Durbuy. Zij gaat aldus in op het verzoek van Bernadette LAURANT, vast benoemd bibliotheecaris, die kort tevoren in dienst was getreden, en "een advies en raadgevingen wenst om de plaatselijke bibliotheek te kunnen besturen in het kader van een programmaovereenkomst waarmee zij belast is", alsmede "hulp bij het kiezen van naslagwerken die snel moeten worden aangekocht". Haar bevindingen kunnen samengevat worden als volgt :

In het algemeen :

1. De rekken staan vol verouderde boeken die soms in slechte staat verkeren.
2. De catalogi zijn onvolledig.
3. De computerbestanden worden slecht bijgehouden.
4. Er is geen inventaris van de tijdschriften.

Wat de door Bernadette LAURANT vermelde problemen betreft :

1. Uit het register met ingekomen boeken kan niet worden opgemaakt welke aankopen voor een bepaald jaar zijn gedaan.
2. Er is geen enkel boekhoudkundig document en geen enkel activiteitsverslag voorhanden.
3. Er is geen coördinatie van het plaatselijke net. Elkeen koopt wat hij wil en hoe hij wil.
4. De gegevens over het uitlenen van boeken zijn niet betrouwbaar.
5. Er is geen boekhouding van de uitleenrechten.

4 . D e b i b l i o t h e c a r i s s e n Marie-Antoine PHILIPPE en Pascal ROLAND worden verzocht uitleg te komen verstrekken over de in dat verslag vervatte opmerkingen. Zij worden opgeroepen om op 23 maart 1994 te verschijnen voor Jean-Marie MOTTET, schepen, en Henri MAILLEUX, gemeentesecretaris. Bij dat verhoor betogen zij in hoofdzaak het volgende :

- dat de boeken slecht opgeborgen zijn door het gebrek aan beschikbare plaats en het niet voorhanden zijn van een opslagplaats;
- dat er geen catalogus is omdat de lezers er geen wensen;

- dat er geen inventaris is omdat de vorige onjuistheden bevatte die hen ertoe heeft gedwongen alles van voren af aan over te doen;
- dat zij niets afwisten van de verplichting om een afschrift van de boekhoudkundige documenten van de bibliotheek te bewaren.

Zij verklaren niet te weten hoeveel boeken uitgeleend zijn en betwisten niet dat met de uitleenrechten zeer "soepel" wordt omgegaan en evenmin dat het plaatselijke net voor volkslectuur van Durbuy niet is georganiseerd, noch gecoördineerd.

De bibliothecarissen worden vervolgens verzocht hun standpunt uiteen te zetten omtrent de verdwijning van alle lezerskaarten uit de hoezen waarin zij zich bevonden.

5. Op 21 april 1994 worden Marie-Antoine PHILIPPE en Pascal ROLAND door het college van burgemeester en schepenen gehoord in verband met het falen van de bibliotheek na zeven jaar werking. Zij worden ondervraagd over :

- "- de oorzaken van die rampzalige toestand,
- de normale of abnormale aard van die toestand,
- de conclusies die zij trekken uit die toestand".

De betrokkenen antwoorden niet.

6. Op 16 mei 1994 zendt Andrée ANNET schepen Jean-Marie MOTTET een verslag toe dat is opgemaakt na de in de bibliotheek van Barvaux-sur-Ourthe doorgebrachte dagen. Vijf vergaderingen zijn besteed aan het sorteren en schiften van de boeken. Naar aanleiding daarvan zijn talrijke moeilijkheden opgedoken. Deze zijn te wijten aan het ontbreken van een behoorlijk bijgehouden inventaris, aan de ongehoorde grilligheid waarmee de

boeken in de rekken gerangschikt zijn, alsmede aan het beleid inzake uitlending en het gebrek aan efficiënte programmatuur.

Bijgevolg wordt besloten de bibliotheek tot 31 augustus te sluiten.

7. Op 26 mei 1994 besluit het college van burgemeester en schepenen een tuchtdossier aan te leggen ten laste van Marie-Antoine PHILIPPE, haar bij wijze van voorzorgsmaatregel te schorsen voor een periode van vier maanden met ingang van 31 mei 1994 en die maatregel gepaard te laten gaan met een inhouding van wedde van 50 procent.

De aanwezigheid van de betrokkene wordt geacht onverenigbaar te zijn met het belang van de dienst om de volgende redenen :

- de ernst van de ten laste gelegde feiten,
- de absolute onmogelijkheid om ook maar het minste vertrouwen te stellen in het door die ambtenaar verrichte werk,
- de dringende noodzaak om de reorganisatie van de bibliotheek, waarvan de sluiting tot 31 augustus 1994 onvermijdelijk is wegens de ernst van de situatie en de onmogelijkheid om dat doel te bereiken als die ambtenaar aanwezig is, zo spoedig mogelijk tot een goed einde te brengen".

Die beslissing wordt op 2 juni 1994 bevestigd na het horen van de betrokkene door het college.

8. Op 20 juni 1994 wordt Marie-Antoine PHILIPPE door de gemeenteraad gehoord in verband met de haar ten laste gelegde feiten, te weten :

- " a) verzuimen van de plicht om toegewijd en efficiënt te werken : niet-vervullen van de opgedragen taken en verantwoordelijke opdrachten, totaal ontbreken van enig beheer van de bibliotheek, talrijke nalatigheden, het opnemen van

- onbetrouwbare gegevens in de officiële verslagen,
...;
- b) verzaken van de discretieplicht : denigreren van de overheid en de collega's;
 - c) verdachte verdwijning van stukken die noodzakelijk zijn voor het beheer van de bibliotheek; verlies van talrijke werken".

Dezelfde dag hoort de gemeenteraad door de verdediging en het college gedagvaarde getuigen, onder meer Pascal ROLAND. De burgemeester legt uit dat Pascal ROLAND op die vergadering alleen als getuige verschijnt wegens zijn huidige administratieve toestand (verlof zonder wedde), waardoor de behandeling van zijn geval minder dringend is, doch preciseert dat het college wel de bedoeling heeft hem later voor de gemeenteraad te dagvaarden.

Tijdens het debat dat plaats heeft in de gemeenteraad, brengt de burgemeester het volgende advies uit, waarbij de raadsleden zich aansluiten :

" De twee bibliothecarissen lijken hem elk voor een deel aansprakelijk te zijn en na deze eerste fase is het noodzakelijk dat ook de heer Pascal ROLAND wordt opgeroepen om te verschijnen voor de raad in het kader van een tuchtdossier te zijnen laste : de straffen zullen dan worden opgelegd".

9. Op 22 augustus 1994 hoort de gemeenteraad Pascal ROLAND, wie de volgende feiten ten laste worden gelegd :

- " a) verzuimen van de plicht om toegewijd en efficiënt te werken : niet-vervullen van de opgedragen taken en verantwoordelijke opdrachten, niet deelnemen aan het beheer van de bibliotheek, talrijke nalatigheden, onverschilligheid voor het werk;
- b) herhaald te laat komen;
- c) bewaren van boeken thuis;
- d) onbekwaamheid".

Aan het slot van de vergadering wordt besloten dat het noodzakelijk is Marie-Antoine PHILIPPE

wederom te horen, daar de twee bibliothecarissen de verantwoordelijkheid op elkaar afschuiven.

10. Nadat beide betrokkenen op 27 oktober 1994 opnieuw zijn gehoord, wordt verzoekster bij wijze van tuchtstraf door de gemeenteraad ambtshalve ontslagen. Die beslissing, die de bestreden handeling vormt, wordt haar ter kennis gebracht op 10 november 1994;

Overwegende dat verzoekster een middel, het derde van het verzoekschrift, ontleent aan de schending van artikel 307 van de nieuwe gemeentewet, doordat de omstreden beslissing genomen is op 27 oktober 1994 en ter kennis van verzoekster is gebracht door overhandiging tegen ontvangstbewijs d.d. 10 november 1994, dit is meer dan tien werkdagen na de beslissing, terwijl de bepaling waarvan sprake is in het middel voorschrijft dat indien van de beslissing geen kennis wordt gegeven binnen de termijn van tien werkdagen, ze geacht wordt te zijn ingetrokken en tuchtvervolgning voor dezelfde feiten niet meer kan worden ingesteld;

Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de termijn waarin het voormelde artikel 307 voorziet "een termijn (is) die het bestuur wordt gelaten om materieel werk te verrichten, dat dus logischerwijs zou moeten worden berekend in werkdagen van het bestuur dat belast is met de voortgang van het dossier "met als gevolg dat, aangezien de diensten van het gemeentebestuur gesloten waren op dinsdag 1 en woensdag 2 november 1994 en op zondag 30 oktober en 6 november 1994, de bestreden beslissing ter kennis van verzoekster is gebracht op de laatste dienende dag van de termijn;

Overwegende dat verzoekster in haar wederantwoord stelt dat de wet als rustdagen beschouwt de zondag, Kerstmis, Hemelvaartsdag, Maria-Hemelvaart, Allerheiligen, 1 januari, 21 juli, Paasmaandag, Pinkstermaandag, 11 november en 1 mei; de overige dagen zijn werkdagen, zodat tussen de bestreden beslissing van 27 oktober 1994 en de kennisgeving ervan aan verzoekster op 10 november 1994 meer dan tien dagen zijn verlopen;

Overwegende dat artikel 307 van de nieuwe gemeentewet als volgt luidt :

" Van de met redenen omklede beslissing wordt zonder verwijl kennis gegeven aan de betrokkene, hetzij bij een ter post aangetekende brief, hetzij door overhandiging tegen ontvangstbewijs.

Wordt van de beslissing geen kennis gegeven binnen de termijn van tien werkdagen, dan wordt ze als ingetrokken beschouwd. Tuchtvervolgning voor dezelfde feiten kan niet worden ingesteld.

In de kennisgeving van de beslissing wordt melding gemaakt van de bij de wet bepaalde rechtsmiddelen en van de termijn waarbinnen ze uitgeoefend kunnen worden";

dat de kennisgeving binnen de termijn van tien werkdagen door de voormelde bepaling wordt opgelegd om te voorkomen dat de overheid draait met het uitvoeren van de beslissing, zulks in het belang van de ambtenaar; dat het begrip "werkdag" waarvan aldaar sprake is, bij gebrek aan enige aanwijzing in tegengestelde zin, moet worden begrepen in de gebruikelijke zin, dit wil zeggen de dag waarop gewerkt wordt, in tegenstelling met de rustdag; dat aangezien in casu de strafmaatregel is genomen op donderdag 27 oktober 1994, de termijn van tien dagen is ingegaan op vrijdag 28 oktober 1994 en is afgelopen op woensdag 9 november 1994, waarbij de rustdagen die bij de berekening van de termijn niet mogen worden meegeteld, met uitsluiting van alle andere, de zondagen 30 oktober en 6 november 1994 zijn, alsmede

1 november 1994, zodat de kennisgeving op 10 november 1994 te laat kwam; dat het middel bijgevolg gegrond is;

Overwegende dat er geen aanleiding is om de overige middelen te onderzoeken, die, gesteld dat ze gegrond zijn, geen ruimere nietigverklaring van de bestreden handeling kunnen meebrengen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 27 oktober 1994 van de gemeenteraad van de stad Durbuy dat Marie-Antoine PHILIPPE ambtshalve ontslaat uit haar ambt van gemeenteambtenaar.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op veertien mei 1900 zevenennegentig door :

de HH.	ANDERSEN,	kamervoorzitter,
	MESSINNE,	staatsraad,
	HANSE,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

R. ANDERSEN.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD
VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.